

Dilžės Keleivis

(pirma „Naujasis Keleivis“).

„Dilžės Keleivis“, kas Pėnuczią išdūdamas laštūja
ant Bertainio Metro 50 Pen.

Apstelawimai yra nu bile kofio Posto pritimami, arba
ir paczój Drukorijsėj

J. Repländerio bey Sunaus
Dilžeje, Aukštoje Ulvėz. 67 (Gobe Str. 67).

Apšakimai,

i Drukorijsėj Dilžės Keleiwjo funkciami laštūja po 10 Pen.,

Prisilūymai 15 Pen.,

už ložną smulkeis Raštais išpausta Gilė.

Gromatos dėl Dilžės Keleiwjo paties išrašomos tampa
i Dilže, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nufunciamos.

Nro. 33.

Dilžeje, 19. Augustą

1887.

Ant 11. Nedėdienės po šventosės Traicės.

Gwan. Kul. 18, 9—14.

Jėzus sake keliems, kurie patys tikėjos
teisus esą ir kitus paniekino, šitą Prilygi-
nimą: Ejo du Žmogū i Bajnyczią mel-
stis, wiens Parizėušias, o antrasis Mūiti-
ninkas. Parizėušias stowėdamas teipo mel-
dėsi pats sawyje: Aš dėkawoju Taw,
Diewe, kad aš ne n'ėsmi kaip kiti Žmones,
Plėšikai, neteisus, Wencziawonyštės Per-
žengtojei, arba ir kaip šis Mūitininkas.
Aš pastininkauju du Kartū per Nedėlę ir
dūmi Desėtines nu wiso to, ką turiu. O
Mūitininks iš tolo stowėdamas ne norėjo
sawo Akis Dangun pakelti, bet mušdamas
i sawo Krutingę tare: Diewe, buš man
Griešnamjam malonus. Sakau Jums:
Szis apteisintas nuėjo i sawo Namus pirm
ano; nės kas pasiaukštūn, tas bus paze-
minamas ir kas pasizemin, tas bus pa-
aukštūnamas.

Koks didis Skirtumas tarp šitū dwiejū
Wyrū, kuriudu mums Prilyginime paro-
domu tampa, matomas yra! Abudu ejo
i Diewo Namus, jeib tēnay melstūs, taigi
ant wienu ir to paties Altikimo; abudu
ir gana Priežasties ant Maldos turėjo,
nės abudu iš mažū Dienū griešnu buvo
ir Diewo Malonės priwale. Ney wiens
nu judwiejū kofio Gyraus prie Diewo ne-
galėjo turėti; nės Diews teisus Sudžia bu-
damas ir jū Darbus mėgindamas kofio ypa-
tikšo Uzpelnymo prie Žmogaus rasti ne-
galėjo, kursai Žmogū butu prirokūtinus
buwęs. Tudu Žmogū dabar po wisma-
tancziojo Diewo Akimis stojis ir sawo
Maldą pranėše. Wiens nu judwiejū buvo
Parizėušias, Draugas tū Sawteisingūšū,
kurie per sawo gerūstus Darbus Ižganymą
užstipelnyti dumojo ir kurie dėl to ne men-
kay per kitus sawo Draugšmones išsikėle.
Tas Parizėušias todėl ir fizion Bajnyczioj
ne nu Diewo kō melde, bet jam dėkawoti
atėjo, kad jo Pasielgimas po Diewo Akimis
toks tobulas buwęs, kad jis n'ėsas toks
peiktinas, kaip kiti Žmones, kurie sunkej
prieš sawo Wiešpatē susigriešyję piktoj

Pasikalboj gywenantis. Jis dėkawojo Die-
wui, kad jis n'ėsas Plėšikas, kursai sawo
Artimui su Gwoltu jo Naudą atėmes, jis
ir n'ėsas sawo Artimą apgawęs ir jam
tūmi Neteisybę padaręs; jis ir Wencziawo-
nyštę n'ėsas peržengęs, taigi nu tuleropū
funkū Grieškū iškūiol walns iškūtes. Už
toki Apšisauzėjimą nu minētūjū Nusidėjimū
beje silpnasis Žmogus sawo Diewui butu
galėjes dėkawoti, nės kad toks Užsilaišym-
s nu funkūjū Grieškū ir ne toks didis Užpel-
nymas yra, tay Žmogus tik Progōs tur,
Diewui dėkawoti, kad per jo Sargybę ir
Malonę nu sunkas Pūlimo apšaugotas
pasilikęs. Wisas tas Gyruš, kuri Pariz-
ėušias apie sawę pajuto ir kuri jis po
Diewo Akū drasej ištare, taigi pagal Kri-
staus Moksłā, kursai daug aštresnio Žokano
Pildymo, butent pagal jo widutini Ižšima-
nymą, prašo, toks menkas te buvo, kad
jis po Wiešpaties Akū powisam prapūle.
Beje, Parizėušias ney joks Plėšiks nebuwo,
ale ar jis ir wisados sawo Artimo Naudą
kaip sawo paties czėdyjes buwo, tai buwo
kūts Klausymas, ant kurio jis saw nebuwo
Užsiliepinimo dawęs. Mes ir galime wieri-
ti, kad jis atwira, bjaurę Neteisybę nebuwo
dareš, kad jis Žmoniems žinomay prieš
šėštaji Prisakymą nenusidėjes; ale apie tai
jis sawę nebuwo mėgines, ar Neteisybę
matydamas ir tą wisados nukreipęs bej
Wiešlybystės ir Patogumo Dawadus wisu-
czės aštrey pildęs. Koks perkreipts jo
Mėginimas buwo, tai galime iš jo pasku-
tinūjū Žodžiū suprasti, kuriuse jis Diewui
dėkawojo, kad jis n'ėsas kaip kitas hale
jo stowentyšis Mūitininkas. Tai buwo
bjaurus Pasididziawimas; apie sawo Ar-
timą, Bajnyczioj stowenti, išsidryso Pari-
zėušias išsikėlti ir tūmi bėdnaji Mūitininką
paniekinti. Toki Diewo Szlūzma pasilikō
iš Tiesōs nūprowsna, nės Diews iš tōs ney
jokio Pasimėgimo negalėjo turėti.

Koks powisam kitōs Mūitininks pasi-
rodo! Jis ne dryso Szwentinycei artin-
tis, bet iš tolo bestowys pasilikō. Jis ne-
galėjo apie sawo gerūstus Darbus pasigirti,
nės jis sawo Grieškū Naštą pajuto. O ir
Swiets apie Mūitininkus daug Gero nekā-
bėjo, nės žinoma buwo, kad Mūitininkai
sawo Urėde newierni buwę ir neteisū Budu
už Padidinimą sawo Naudōs rupinę. Tā
wisā tas biednasis Mūitininks sawo Szir-

dyje pajuto; jis n'išsidryso Akis i Aukšti
pakelti, žinodamas, kad nu Žmoniū panie-
kintas esąs, o kad prie Diewo sunkej nusi-
dėjes. Wisā jo Malda todėl tik wiens
trumpas Dusawimas te buwo, kursai i tus
Žodžius susiglaude: „Diewe, buš man
Griešnamjam malonus!“ Toks Ižšipaži-
nimas ir Diewo Malonės Prašymas parėjo
iš wiernōs Szirdiēs, o todėl jis ir Pasimė-
gimo prie Diewo rado. Mūitininks pirm
Parizėušio apteisintas i sawo Namus parėjo;
jo žemoji, pakantioji Duma Diewui patiko,
kadangi ji tikray pajusta buwo. „Diewe,
buš man Griešnamjam malonus!“ tame
Dusawime daug, labay daug sakyta buwo.
Wisā ta funkioji Našta, kuri ant Griešnojo
gulėjo, wisas Paniekinimas po Swieto Akū,
Pajutimas paties Newertybės, wisā geray
apdumojus, tik tokiam Dusawimui Kūi-
mōs bepaliekta. Diews ale ir toš trumpą
Maldą geray supranta, kad ji tik iš wier-
nōs Szirdiēs pareina. Tēsie todėl mums
wisados Pameikšlas anū dwiejū Wyrū po
Akū, kad Maldoj Wiešpaczui artinamės,
kursai ne ant Kupū daboja, bet i Žmogaus
Szirdi žiur; o jey mes Kartais ir ne wisā
Žodžis Maldoje ištarti galime, tay Malda
tik Aptėsinimā ras, jey Szirdis wisā
wiernay pajutusū buwo, ką ji Wiešpaczui
Maldoje pranėšti norėjo.

Kas paskutiname Czėse Swiete nūsdawe.

Iš Woliētijōs.

Berlyne, 8. Aug. Daug apšnekėtasis
Susėjimas musū Ciecoraus Gasteino Mie-
stelyj su Gšereikiū Ciecorumi dabar jau pro
Szalę yra, ir teip Berlyne, kaip ir Wyne
didis Dzaugšmas iš to Szirdingumo pasi-
dare, kursai prie Susėjimo buwo matomas.
Ciecorus Francas Žozėpas tāsau po pirmojo
Susimathmo Waudymo-Baloczijue wieng De-
pešę apie palaimingaji Parfelawimā bej
apie šaunuji Smeifatōs Pasilaitymā Cieco-
raus Wiliūmo Ciecorėnei Elžbetai parsiunte.
Minētini yra tie Žodžei, kureis Waldonudu
po pirmojo Pasšweikūnimo prieš wiens an-
trą ištare. Ciecorus Wiliūms sake: „Tu
ne busi mišlyšē, manę dar Kartą cizonay
pamatyti“, ant to Ciecorus Francas Žozėpas
Ciecoraus Wiliūmo dešinaję Ranką sugrėbe
ir širdingu Balsu sake: Tu ant to gali pasi-
tikėti, kad aš apie šitą Welsusimatymā iš

Szirdiės dziaugitės." Ant Czesniės buvo abudu Waldonu, kaip ir aukščiausiai prie Palydėjimo priklausančiai Urėdininkai susiję. Labay hirbingu Budu abu Waldonu ir Wafare pirm Afsistyrimo atšveikino, sakydami: "Aptoj wël sustmatyšwa!" Nedėdienėj, Pėta Laife, ant Jėg. 12, Ciecorus Francas Jozėpas Ciecoru Wiltumq Maudymo Balocziuse aplanke, jeib nu jo atšveikintu. Abu Waldonu kune puse Adynės prie wiens antro pasifiko, tada Ciecorus Wiltums sawo atšistyrantijj Prieteliu iki Namū Angės palėdėjo. Sziczion jėdu wiens antrq apfifabino ir pabucziamo, tada Ciecorus Francas Jozėpas, palydėtas nu Szatthalterio Gromo Thun, Princo Neufs bey wisū wofifstijū Lydėtojų Trepimis jėmyn nukape, ant kuriū daug prakilniū, aukštā Personā dēley Afsisweiknimo buvo pasifostojū. Kaip potam Ciecorus Francas Jozėpas i prie Maudymo-Balocziaus stowentijj Kelionės Wezimq ilipo, pastrode Ciecorus Wiltums wiršuy ant Baluno ir jūrėjo atšifirancziam ciecorklam Prietelui pastuy, ikifol Wezims jam is Altiū buvo prapūlės.

— Wiename paties Ranka rasytame Raste Ciecoraus Wiltumo, furi prufifstafis Pastuntinis von Szlōzer Popiejui ant jo Kunigo-Jubilāumo-Szwente idawe, buvo didis Pasimėgimas apie tai istartas, kad Ciecorus bey Popiejus dar sawo Amjpie bazyntistaji Pasaju attaisyti istengusiu. Popiejus ant sito Palaimės Nuwelyjimo weikēy teipjau sawo paties Ranka rasytoj Gromatoj atsiliepe, kurioj jis sawo giley pajustq Defawonę istara ir Ciecoraus Dumai powisam pritarā.

— Apie Karaluno Sweifatq wiens Lietorkiflas Laitraštis is Londonės raso, kad Gruntas ikfiolifstoj nupjautojo Iškaugimo Raste wël majumq esq pasifkėlės; dėl to Drs. Madenzie Utarninke elektrifkq Apšwietimq laikēs ir su Perjėktojimu labay pafajings bumēs; heip Rastas Widuje niekubudu n'esq pifstefnis pastojēs. Wisotinasis Karaluno Sweifatės Pasilaitymas yra labay faunus, o ir Balsas labay gers. Karalunas, kursai ant paties Operaciono i Londoni nukeliawēs buvo, po to wël i Cowes atgal-sugrjjo.

— Gendrolus Grows Blumenthal wakar nu sawo Urlaupo wël i Magdeburki sugrjjo, kur sendien Pribuwime daugel aukštā Gendrolū, Gromo Stolberg i. t. t. minėtoji Jubilāumo-Szwente jo Ištjojimo i Szluzbq šwencziama tape. Karalunas podraug su labay hirdingay rasytu Rastu sawo Abrozq, Mandieroj Karalėnės Rikafierā, is Wrongsiēs lietq, atsiunte. Princas Wiltums teipjau sawo Abrozq pristusdino, nu furio ale ikfiol dar tikt gipfinis Pawyzdis gatawas tiera pastojēs. Oficyrāi, Sieforei bey Urėdininkai 4. Arme-furo atsiunte Jubilarui labay puikę Moilawong, nu Profesoriaus Bleibtreu moilawotq.

— Laitraštis "Post" kreipjasi pries tay, kad Prancuzai polytistaji Padorumo-Pajutimq esantis prapulde. Didis Skaitlūs prancuzifkā Ceitunga apie Raskowo Smerti be-falbant wifotius Apfaltinimus isšauke, pagal kurius Wadai wofifstofēs Polytifkės per sawo Remestq waranczius Rūdā Matšytojus ir Razbainintus pajentlinti tape. Prie sitū Apfaltinimā mes tikt norime paminėti, kad wifoj Prancuzijoj ir neygi wiens Valsas niera pasifkėlēs, kursai tofiam abelnam Sudirgimui butu priefiarawēs. Is to galime numanyti, kaip labay Neprietelyste prief Woficzius tēnay isšafnyjusi yra.

— 9. Aug. Is Gasteino yra rahoma: Riek dabar jau popirma sakyti galime, simet

Wiešpaties Ciecoraus Uzfilaikymas Gasteine ant Sweifatės to aukštajo Pono toki gerq Prowymq yra turjēs, kaip heip retay tikt tenusidawe. Ne menay prie to ir labay faunioji Pagada pagelbėjo. Ciecorus ypacēy pastutiniose Dienose daug Kartū ant Spacierės isėjo bey iswajawo. Reseney jis ant Prafidziugimo aplinkuy Pastwaishtinėjancziū wezamoj Krafėj ant teip wadinamojo Erz-Crcifio-Jono-Kelio iki wiendės naujey pabudawotės Gaspaddēs nusimefti dawe. Pafelij jis wieng feng Ziupong sutiko, furi teipjau Krafėj wezama buvo. Ciecorus jė meilingay ikalbino ir apgalėjo, kad jėdu ant geray taisytojo Kelio pėscjomis eiti neb' istengancziū. Ciecorus prie sawo Pastwajinėjimā su didziū Aylumū ant wifalo padaboja, kas Gasteine naujey yra itaisyta ir atfartotinay Darbq Miestelio Wyriausybēs bey Maudymo Uzweizdā pagira.

— Apie Afsistyrimq susiwienyjusjū, Waldonā Gasteine wiens Berlyniška Ceitunga dar kelis minėtinūs Pranefimus pargabena. Po atfartoto Apfifabinimo bey Afsibuczawimo abudu Waldonu dēley gilaus Perėmimo teip labay sujudiniū buvo, kad per kelis Miniutus ney wiens Jodi istarti negalėjo. Galiausey sake Ciecorus Francas Jozėpas su apfifakaramufiomis Aktimis ir hirdingu Valsu: "Dieus Tawę te apsergēja!" Tada Ciecorus Wiltums su drebanczijū Valsu sake: "Jey Dėwui pamėgtu, ant Wėlfusimatymo!" Greitay ir hirdingay atsiliepe Ciecorus Francas Jozėpas: "Weje, tikray, tikray!" Dar Kartq abudu perimtu tape ir wiens antrq apfifabino, pastūji Kartq atšibuczidamū. Kaip potam dar Ciecorus Wiltums Ciecoru Francq Jozėpā i Palocziaus Priangē palydėti norėjo, prisfaute jam pastuy Minėtasis: "As meldziū Tawę, Wiltume, pasifif atgal!" Tay potam "Su Dėwu! bey Adieu!" wiens antram prifškaukus, nujenge Ciecorus Francas Jozėpas Trepimis jėmyn, arty Stowentiejū gawo matyti, kad jo Akys raudonos buvo pastojusios.

— 10. Aug. Mokytjōis Ruck, kursai prie wiendės Szuilės Miestelij Elskleis pas Upę Weser pristatytas yra ir kursai šę Wasarq sawo Atlaifkės Czėjq Mastolijoj praleisti norėjo, tēnay kaip Spions suimtas tape.

— 12. Aug. Wiešpats Ciecorus yra Pėtnycoj ant Jėg. 10 geriausoj Sweifatoj i Babelsberki parfeliawēs. Drowitce, kur jis Gelkeli prastojo, tape jis nu Princo bey Princessēs Wilhelm, Princo Leopoldo, Crcifio Gūnther nu Szlėzwitko ir kitū aukštā Pona sulauktas. Skaitlingay susijęjusi Jmone's pasweikino Ciecoru su Pagiedojimu Nacionalhymnēs bey su Atgabenumu Kwietkā Pūfšcziā. Prie Parfeliawimo i Babelsberki tape Ciecorus nu Princessēs Friedrich Karl, nu Princo Aleksandro bey Wyriausybā Wieninkū pasweiktas.

— 13. Aug. Kunigaitstis Bismardis sendien anstij ant Jėg. 10 i Ristingius isfeliawo.

Pozuse, 9. Aug. Kaip Kultaus-Ministeris pastūji Kartq per Pozā bey wafaring Prusū Prowincq praėjusame Junjiaus Mėnesij keliawo, tape jam Pranefimas apie nekurey lenkifkaję Marcinkowskio-Draugyštę dūdamas, furi jau Mete 1840 yra gruntawota ir nu tūfart iki sendien Luffantiams jaunū Lenkū is Pozū, wafarinū Prusū bey wiršūjōs Szlezingēs jiems bestudierūjont, Pasalpōs yra sutekusi, koftai Draugyste ir geray galėjo, kadangi ji labay bagota yra. Dabar Regierunga Piningū renka, jeib tai Draugyste priefšais stotis galėtu, o neb' il-

gay truks, tay ta Draugyste ir powisam uzdrausta taps.

Göttingiuse, 6. Aug. Karalifkioj Auksthybe, Princas Albrektis yra siwafar trumpay pirm Jėg. 8 ficzion parfeliawēs, jeib kaip ikfiolifkafis Garbēs Wyresnyftis (Rektor magnificētissimus) 150. metinei Jubilāumo-Szwentei ficzion esancziōfēs Uniwertitietōs pributu. Zifai tape ant Gelkeldwario nu Kultaus Ministerio v. Gofšler, Oberprėzidento von Leipziger bey aukščiausū Wieteninkū Miesto bey Zalnierystēs Wyriausybā pasweiktas. Miestas wisur labay slownay ispūktas yra.

Mete, 7. Aug. Szwafar ant Jėg. 6 ant ficzion esancziū Zalnierū Kapū Išwentinimas to Paminklo nusidawe, furi šio Miesto Kareiwjā bey Turnerū Draugystēs tiems 283 wofifkietims Zalnieriams pastate, kurie Mete 1870 Rowose aplink Metc Smerti gawo, ir ant Zalnierū Kapū palaidoti tape. Wifū Draugšanarei Zalnierystēs bey Miesto Wyriausybā tai Szwentei pribuwo.

Is Esterikijōs bey Ungarā.

Wyne, 10. Aug. "Bulgarifkafis Dramo-Darbš" — yra tas wisur wartojamafis Jodis, kursai Ceitungose wisū Zemā apie Iškeliawimq Princo Ferdinando i Bulgarijq statomas yra. Kaip mislytis galime ypacēy Mastolei apie sitq Iškeliawimq dymyjas. Ceitunga "Journal de Petersbourg" siteipo raso: "Mes buwome Keltonę Koburlio Princo Ferdinando i Bulgarijq jau tūfart kaip Dramo-Darbq pajenkling, kaip nu tōs pirmajū Kartq tebuwo falbama, ir mes sitq sawo Dumq dabar tikt atfartoti tegalime. Princas isgulde, kaip jis bulgarifkaji Deputacionq priėme, pirmutiniasus reikalngiausius Iffiderėjimus, po kurieis wienat jis sawo Szirimui tegalēsēs sekti, teip aifšey, kad ficzion per Wiršu butu, dar Kartq ant tujū nurodyti. Dabar tikt tegalime nusistebėti ir pati Princa apgalėti, kad jis tus Iffiderėjimus teip weikēy uzmiršēs yra. Mastolija pagal musū Dumq dēley sito Uzmiršimo wisū Teisybēs Iffiderėjimā bey wisofitā Padabojimā apie Szirimq, furio Teisingumui ji niekabos niera prifpajinūs, kitofi Dawadq negal pafidaryti, kaip kad ji ikfiol turėjo. Ras ant sitū didziujū Szropōs Maciū bey ypacēy ant Turkijōs pareina, tay Reteifingumas apie Princo Prafidėjimq teip aifšey yra matomas, kad ney wiens tū Regierungā su tūm negalēs pafajinga buti. Mums todēl rodos, kaip kad ta Kelione, ant kuriōs Princas patlab yra pasidawēs, apgalėtinas Prafidėjimas yra, kaip toktai naujesniuse Nusidawimuse Bulgarijōs jau tanfey patyrėme. Iffitol tas Dalys ney jofiu Budu nebical buti is Paimiū iskliudomas, bet reifia ant tolesniū Afsitifikimā filoj sunfey mėgintoj Jemėj palaukti." Per sitūs Iffitarimus pilnay gauname numanyti, kaip Mastolija priefš Princo Ferdinando Darbq stow. Is Esterikijā bey Ungarā Dien is Dienōs Jines pareina, furioš su didziū Dabotingumu isguldo, kad su Kelione Princo Ferdinando Esterikija niekq Darbo neturenti. Kaip Princas bey jo Palydėtojīs is esterikifkofēs Armijōs paleifstū tape, yra dabar ir Princo Sekretiers sawo Paleidimq gawēs. Apie pastutinijj Afsitifikimq pranefa wiens Wynerū Ceitunga siteipo: Kaip uzwafar Wafare Gelkelftrufis su pangzionierūtoju Majuru Laaba, kursai per ilgōq Czėjq Princo Sekretieru buvo, bey wiens Dalimi Princo Tarnū ant Gelkeldwario Miesto Temeswar parfeliawo, pastrode ant Gelkeldwario wyriausis Roman-diers 7. Armefuro su dum Oficprum, kursai

Laaba paprashe, kad tūjau po Paprašymu apie Paleidimą iš Oficyrū Stono pašrašytu arba i Wyna atgalsugryštū. Laaba pašrashe tūjau be jokio Prieštaravimo po jam padėtoju gatawoju Rastu, kuriame Paleidimo Paprašymas stowėjo. Ant to Oberstis atšliepe: „Aš dėkawoju Jums, kad mums Paines nepadarėte.“

Iš Anglanto.

Edinburg, 10. Aug. Wokistafis Karalunas wafar anksy ficzion parkeliawo ir po Pētū Paloczju bey Nacionalgalertjā, kaip ir kelis kitus atwirus Butus aplanke.

Iš Šwedū bey Norwegijū.

Stochholm, 9. Aug. Wokistafis ficzion esantys Pastuntinis Grows von Pful, kursai dėley per didžio Saulės Skaitinimo buwo apstirgęs, dabar jau geryn eina.

Iš Maskolijūs.

Petersburkyj, 9. Aug. Maskolū Ciecorus yra Raslei pašmirinsojo Rastowo Apgailėjimo-Depešę prifuntęs, kuri fiteipo rasyta yra: „Podraugej su wisais tikraisiais Maskolais apgailiu aš firdingay Jusā bey musā Patroitg. Macnusis Balsas Jusū Wpro, iš kurio stipri Tėwisšles Meile kalbėjo, imane ir Czėjuse Wargū Maskolius ant jū Meiles i sawo Tėwisšle, ant Suskaičymo prie wiens antro bey ant protingo Pasielgimo paraginti. Maskolija, kaip ir mes patys jo Szluzmōs n'usmiršime ir todėl mes su Jumis susidraugawojame Waldoje uż Pakajū jo Dusei.“ Szita Rastowo Raslei rasytoji Depeše, kaip „Kōlništoji Seitunga“ kad istara kaip ypatishtay swarbus Astitikimas gal laikomas buti, ji wisur Priežasties ant Apšidumojimo dūda ir tarp tikrųjų Maskolū su didžiu Dziaugsmu pašweiktinta tampa. Maskolū Ciecorus su hitoj Depešėj iskreikstojū Dawadu po Akims wisōs Cyropōs ant Rastowo Partijōs Pusēs statosi ir kojnam, kurs ne Rastowo Partijei priklauso, tiesog sako, kad tikras Maskolus n'esqš, kaip toktai iš Depešēs Pradžios aistū suprantama yra. Wisur dumojama, kad tokeis Godžeis ypaczey laukiejū Dalykū Ministeris, Pons von Giers, trophytas esqš. Depeše yra nu Ciecoraus paties suskaičyta tapusi.

— Rastowis yra labay daug su Plunkna užsipelnēs. Jis apie kotius 700,000 Rubliū atgalpaliko, kurie tarp 14 Arwū bus išdalyjami.

— Seitunga „Journal de Petersburg“ prieštarauja Pranešimui pracuziskofēs Seitungos „Temps“ pagal kuri Direktoris Zalnierstis Szuilēs Petersburkyj Wokietijā wienoj sawo Kalboj użgawęs ir pastuy Minėtoji Direkterio Astatymo prašydama ney jokio twirto Astitėpimo negawusi. Wisas tas Astitikimas esqš pramanytas.

Moskawoj, 7. Aug. Rastowo Palaidojimas wafar po didžiu Pridraugawojimu šio Miesto Gywtininkā bey daugel swetimū Deputacionā nusidawo. Su Wainikais bagotingay išpūstafis Grabas tape i Kapus nungabentas. Paš Dūbę tape teipojau dide Daugybė Wainikā padėta. Daugel Kalbetojū paš Dūbę Kalbas laike. Lawono Žegnojimui pribumo ir Pamoslo-Ministeris Deljanow bey Moskawōs Gendrolguberniers, Kunigaitstis Dolgorow.

— [Paš Rastowis Lenkams buwo.] Parhyze gywenantieji lenkistieji Socialistai wienoj Cetungoj atwirg Apsatymā isleido, kuroj jie sawo Apmaudā apie tay iskreikstia, kad republikoniski Seitunga Rasėjēi „wisokeis Pallanais papildytā Depeše“ bey Wainikā ant Rastowo Palaidojimo i Moskawū nusunte. Potam jie papasakoja, kas ir toš Rastowis

buwo: aziatiskafis Bersekinėtojis epropėis-kofēs Kulturōs, Lenkā Budelis i. t. i. Toktai ypaczey tie turentis istėmyti, kurie Prancuzijoj dėley Rastowo Smerties Gailėsti pradantis pajusti.

Iš Serbijūs.

Karalus Milans iš Serbijūs Nedėlbienėj su sawo Sunumi, Walbzjōs Pasėjeju Aleksandru Mieste Pest užsklaite ir potam iš ten i Tatra-Jūred nukeliawo. 17. š. M. Karalus wēl i Miestā Pest sugryšēs, tenay su Karalēne Natalie susitrophyēs ir su je podraug i Wyna kelausēs, iš kur Karalēne su Karalunu i Wadus, o Karalus i Gleichenberg pasidāsantis. Sekancijame Rudenyj pareis tada Karalēne su Karalunu ant keliū Metū ilgo Užsilaitymo i Wokietiję, kur Karaluno Užauginimas po ypatishtu Karalēnēs Uždabojimu nusidūs.

Iš Bulgarijūs.

Widdin, 12. Aug. Princas Ferdinands nu Koburkis ant Žeg. 6 Wakare ficzion parkeliawo, kaip jis Rytmetij ant Žegoriaus 5 1/2 Orsomq praszojēs buwo. Ant Žeg. 1 jis su bulgariskojū Kunigaitščio Szjepiu ant Donawōs susitiko, ant kurio Waldonyštēs Wieteninkai, Ministeri bey daugel Oficyrū Princā pašweikino. Stambulows perskaitė Pasweikinimo-Kalbā, kurioj jis Kunigaitsti Zemēs Žmonū bey Waislo Wardan sweikino ir uż tay sawo Dekawonę istare, kad jisai tokiame sunkiame Czėje Jong, Garbę bey Walnumā Bulgarijūs i sawo Rankas paėmēs. Mieste Widdin tape Princas nu nu Prāfektu, Romandanto bey Erchibowo sulauktas ir nu susijėjusjū Žmonū Pulkū su didžiu Dziaugsmu pašweiktintas. Ant Erchibowo Skalbiniimo Princas atšliepe, kad jis kaip wienu Balsu nu Bulgarijūs Zemēs Wieteninkā paširtas Kunigaitstis per sawo swentą Pareigā laiqš, weikš i sawo naujēj Tėwisšle istoti; jis jei wisq sawo Ghwasti pawierhyjas. Jis dėkawojas uż isrodytaji Wiernumā ir rokiūjās ant Žmonū Pagalbōs prie sawo Pasiprocejojimā uż palaimingā Zemēs Tarpimq. Princas apjwalge potam sustatytaji Bataljonā ir pasidawo tada ant Rotužēs, kur jis wienq Deputacionq priėme. Po to jis ant Szjepio atgalsugryžo.

Iš Grykū Zemēs.

Atēne, 11. Aug. Buikiofes Egliū Gires pas Pentelikon yra per didžę Agni, kuri keles Dienas ilgay pateko ir tikt wafar tiera apwaliota tapusi, kune powisam išpuštytos tapusios.

Iš Amerikūs.

New-York, 12. Aug. Per wienq nepalaimingā Astitikimq, kursai wienam Gelželtruikiui per Niagarōs Sriowę bewaziūjant atsitiko, pradėjo Tiltas degti. Wisas Trukis i Upę žemyn nuwirtho. Ištisot yra 70 Lawonū atrasta. Skaitlus Regymujā bey Sronyhtujā yra kaip labay didis priimamas.

— Wilfordis Waodruff, po Smerties Brigham Young'o naujstis Prėzidentis Mormonū Apastalā yra Paliepinq isleidēs, kuriame apsakoma yra, kad Apastalai Waznyčjōs Waldymq užfiēmę esantis. Waodruffs yra 80 Metū sens, mentay aistids Žmintiēs. Kaip jis dėley Daugmoterystēs i Apfaktinimq parėjo, jis kalin yra padėgēs ir Swiete ištisiot aplintuy bastos.

— 13. Aug. Skaitlus prie Gelželto Nepalaimōs paš Bloomington Nujuwusujā pagal ištisotiskafius Pasėjėjėjimus ant 15 pareina; iš tikro jis ale dar didejnīs bus. Daugel Regywiešiem bey Suronytiesiem buwo drauge imtieji Wertybēs Dalykai po-

wisam arba ir tikt iš Dalies šalinpapėstti. Dėl to dabar ficzion ta Dumq pasidare, kad Nepalaima ne iš Nečyziā, bet tyczionis per Wikadėjū Rankas yra nusidawusi.

Szweciansofios Žines.

Berlyne, 16. Augustā. Ciecorēne yra wafar po Pētū trumpay po Žegoriaus 3 i Miestā Eisenach parkeliawusi ir weikš po to su Jaksā Diberckiu, kursai jei iki Debra priešais atkeliawēs buwo, i Paloczju Wilhelms-thal pasidawusi. Wiespatiene Ciecorēne nu susijėjusjū Žmonū ant Gelželdwario bey Ulycziose su didžiu Rylawimu pašweiktinta tape.

Turgaus Preke

nu 13. Augustā 1887.

	Tilšeje		Klaipėdoj	
	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.
Kwėczei	750	780	6	650
Rugei	5	530	4	50
Miežei	480	5	3	73 425
Awizos	420	450	2	50 280
Žirnei, balt.	550	60	6	650
rain.	750	850	6	50 7
Roputes	290	330	2	240
Kiaušei ant Rapōs	250		2	60
Swieštas	80	90	80	90
Kiauliena	50	60	50	60
Jautiena, geriausoji	35	50	60	75
Weršiena	35	45	30	50
Wiena	35	40	40	50
Sziens	2	3	2	250
Szandai uż Centneri			1	75 2
Szandai uż Kapg	21	24		
Semenei uż nauj. Szjep.				
Timotai uż Centneri	15	18		
Kruštėne, prašta uż 2		34		
Awizū Krūpai uż Swarg		44		
Einai uż Centneri			28	
Malta, minkšta			40	44
Malta, tieta			44	46

Turgaus Prekes Karaliauczuje

nu 17. Augustā.

Uż po 100 Sworos Szieno 2 Ml. — Pen. iki 2 Ml. 50 Pen., Szandū 1 Ml. 33 Pen. iki 1 Ml. 59 Pen., Kwiečjū 7 Ml. 80 Pen. iki 8 Ml. 50 Pen., Ruginū 4 Ml. 25 Pen. iki 5 Ml. 13 Pen., didžiujū Miežū — Ml. — Pen. iki — Ml. — Pen., mažūjū Miežū — Ml. — Pen. iki — Ml. — Pen., Awizū — Ml. — Pen. iki 5 Ml. 60 Pen., rainū Žirnū 6 Ml. 50 Pen. iki 7 Ml. 60 Pen., baltū Žirnū 5 Ml. 30 Pen. iki 6 Ml. 70 Pen., uż naujaji Szepeli Ropuczjū 2 Ml. — Pen. iki 3 Ml. — Pen., uż Swarg Jautienēs 40 iki 60 Pen., Kiaulēnēs 50 iki 60 Pen., Wienenēs 40 iki 50 Pen., Weršienēs 30 iki 65 Pen., Swiesto — Ml. 90 Pen. iki 1 Ml. 10 Pen. uż 15 Kiaušūs — Ml. 60 Pen. iki — Ml. 75 Pen.

Berlyno Prekiū-Depeše.

Rublis Popieriaus-Bininguse ant 100 Rbl. . . . . 178 Ml. 75 Pf.

Malšōs-Wardawimo Termynai

nu 22. iki 28. Augustā 1887.

23. Aug. ant Žeg. 10: Krutinuse prie Andrea, Oberf. Krutinnen.

Pasuntinyštēs Wyštups Drs. Merensstis sekanciose Wietose kalbēs: Szwentq Dienq 28. Aug. Klaipėdoj, Zemininkā Waznyčjōj, ant Žeg. 9 Wokietzems, ant 11 Lietuwiniškams; po Pētū ant 6 Žeg. prie Dr. Kwankės-Begėdžiuse (prie Szaciono Wilkieten); Panedelyj, 29. Aug. Rusnēs Waznyčjōj ant Žeg. 10 Wokietz., ant 12 Lietuwinišk.; Utarninke, 30. Aug., ant 11 Žeg. Dowilā Waznyčjōje abejiemis; ant 5 Žeg. po Pētū prie Dr. Makio-Marguse; Seredoj, 31. Augustā, ant 7 Žeg. Ryte prie Dr. Lantuczio-Budriken Jon ir po Pētū ant Žeg. 2 Wokietzuse prie Dr. Wutkeraczio. Kadangi Drs. Merensstis Pėtnyčjōj ir Subatoj Priežastē dėley negal ficzion buti, todėl tū dwiejū Dienū Surinkimus reikėjo ant kitū Dienū paširti. Wiespatis te žegnoja jo Apšilantymq.

Apsakimai.

Dantu Darbaviete nu M. Karpes.

Kunstiškās Dantis, Plombieravimūš, Dantu Bertaišmūš
Tilžeje, Aukšt. Uļc. Nr. 52
(šale Pošto).

Repasitūrenciūs
priimu aš kasdien, tist Nedēļdie-
neje ne, nu Jēgoriaus 8 iki 9
Npmtetj.

Nu 15. š. M. aš Tilžeje
ant Prasiņdējimo
Kazernūs Uļc. Nr. 50
kaip

Argentās

sawo Dumi pasidaryšiu ir melžiu
melšaus Atlantymo; lietuwiskay
aš moku.

Leo Korschewitz, Sziłofarcziamoj.

Szitiāni aš pakarņey prirobau,
kad aš Priēmimo-Wietq sawo Par-
winpziēds prie Freitlynēs Seelen-
binder šicziōn, Woficziā Uļc. Nr. 71
nu 20. Junjiaus š. M.

Salinpaleides

esu ir melžiu, tēnay ešancziāšus
parwātusiūs Dalsfus

ten iki 20. š. M.

išiwadoti,

kadangi aš jūš šep i sawo Da-
šywio-Dutq, Fabrikēs Uļc. Nr. 38,
inu, kur šie Priēmimo-
bey Išdawimo-Stuboj ant Kriemo
šlowencziōjo Duto tur buti išwa-
dājami.

Tāmžgg prišifilau aš ir toliaus
Plowimui, Parwawimui
bey **Aydrufawojimui** wiso-
feropā šilfiniū, wilnonā bey bum-
buliniā Ceikā ir melžiu, **Ušda-
wimūš Fabrikēs Uļc. Nr. 38**
padūti.

Prefes dar pigiaus kaip
iškšiol!

Su aukštu Bagarbinimu
Gustav Sperling,
Tilžeje.

Langū Stikla

(balta reyniškā bey pus-
balta pomeriškā)
prišulo wifofioše Bortioše ant
pigiausiu Presiu

L. Bartenwerfer,
Tilžeje.

Woficziā Uļc. Nr. 66.

In unserem Verlage ist soeben
erschienen:

Keleiwio Jodis

apie tris Kaliejimus Powilo
nū

Dr. M. Frommel,
Wyrauso Wyštylo ir Konsistorialroto
Celleje.

3 lietuwiskā Kalba išweršias
nū

Danghacziō.
Wofitojans Užballiše.

Preis 20 Pf.
J. Reylander & Sohn.

Stiebu-Kulimo-Mašynas, Spragelu do.

pagal naujaušius pagirtus Stai-
šmus, dcmadney atiktus, pri-
šulo wifofioše Dibumuse po Ušfi-
štowėjimu uš gerq Šjima ant pa-
fabniā Wofejimo-Iššiderejima

Carl Manleitner, Tilžeje.

Primin.: Čjepat Super-
phosphatq, Kauło-Miltus, Rai-
nntq, Mieslā-Gipsus bey fitas
Išrešimo Prišrowas.

Per daugel Metū pagirtinay pažytamais, tikrašis

Ringelhardt = Gledneriškafis

Nonū, Traufimo- bey Gydimō- Plosteris*)

su Szutmarke: paženklintais, yra nū Dieforiaus
perweždētas ir prišulomas prieš:
**Kaulo-Gdima, Wežio-Liqa, Škandulus, Pulio-
jimus, Dederivēnes, Karpās, Šzalczio- ir Ugniēs-
Ronas, Wifstakius,** prieš wifofius **Prišmetimūš**
kaip ir wifas lauke ešancziās **Regales, Škilwojo-Škandē-
jimus, Gēlima, Traufima** i. t. t.

*) Gaunamas uš 50 Pf. ant Šzakteles (su Wartosimo-
Prirodijimu) nu **Ponā Aptieforiā:** Paul Becker, Münchē-
hoffstraße 11; G. Kahle, Altstadt. Langgasse 74; Volkmar,
Bergplatz 2 bey wifā Aptiešā Karaliaucziuje; G. Lehmann,
Katyeziuse; R. Groppler, Piliwoj; kaip ir iš Aptiešā Mieslā
Allenstein, Bartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Jirutēs, Kau-
kēnā, Kraupifšitā, Labgawōš, Leicā, Mēlaukiā, Klaipeđōš, Pil-
kainēs, Prēfules, Ragainēs, Rūnēs, Škaisgiriū, Štalupēniū,
Žiltā, Teplawōš, Wēluwōš i. t. t. Gydimō-Atliudymai tēnay
yra parodomi. **Primin.** Reik geray ant **wiršuy šlowencziōš**
Szutmarkeš padaboti.

HAMBURKISZKAY-AMERIKONISZKOJI PAKĖTŪ-WEŽIMO-AKCIJŪ-DRAUGYSTĖ.

Tiesogi Garais waroma Posto-Sziporyste
nu **Hamburkiō** i **New-Yorki**
kas Seredā bey Nedādienq,
nu **Hāvre** i **New-Yorki**
kas Utarninka,
nu **Sztetyno** i **New-Yorki**
wis po keturiolika Dienū,
nu **Hamburkiō** i **wakarinę Indija**
per Mēnesj tris Kartus,
nu **Hamburkiō** i **Meksika**
per Mēnesj wienā Sykj.

Draugystēs Posto-Dampsziēpei priē šzaunaus Apkawojimo
labay gerā Kelionēs Proga teip Kajytōj, kaip ir ant tarpinio
Dekio Keliaujantiesiems iteikia.

Artesne Zine duod **Carl Dunsky, Karallaucziuje, Kneip-
hōfsche Langgasse 41. Nr. 507.]**

Kalendros geriktifšujū Ušiu Wardawimū

Nedēlei nu 22 iki 28. Augustq.

	Didumas.			Gruntštyves Reinertrags.	Trobu Števes Naudojimo- Vertibe. Marš.
	ha.	a.	fm.		
22. Aug., pirm Pētū ant Jēgoriaus 10, prie Szilofarcziamōš Amtšgeriktēs, St. 10, Grundstufis Škillwen No. 5 Gaspado- raus Martino Wittkušn	3	23	—	4,07 Dol.	24
26. Aug., pirm Pētū ant Jēg. 8 1/2, prie Szilofarcziamōš Amtšgeriktēs, St. 10, Grundstufei: Lattamiššfen N 41	0	24	—	—	—
do. N 91	1	75	40	6,65 Dol.	—
Gaspadoraus Augusto Māhring.					
26. Aug., pirm Pētū ant Jēg. 10, prie Klaipeđōš Amtšgeriktēs, St. 5, Grund- stufis Klaipeđoj, Rosenstr. N 3, pasi- mrušojō Bāderio Mistro Gustav Wd. Bluhm	—	—	—	—	1339

**Jono Pridikio Štar-
kio „Kasdieniškos Rankū-
Knygos“** iš wofiktōš Kalbōš
i lietuwiskā Kalbā nū Mokytojo
Jurgio Mēškatežo perwerštos,
kurioše Npmtetziō ir Wafaro Mal-
dos ant kožnōš Dienōš per wifq
Nedēļē yra, ir nobajni Paragini-
mai, Maldos bey Giesmēs ant
wifā ewangēliškā Šzwencziā ir ant
wifofitā Česū ir Pasilaikimā žmo-
giško Gwastikēs, Sweikatoj, Ši-
goj ir Smertije, — yra išdruka-
wotos ir prie manēs kaip ir
wifā Lietuwōš Knygininkā pirkti
gaunamos.

J. Reylanderis bey Sunus.

Kaip

Mašynos = Alieju Kulimo-Mašynoms

prišulau:
šwiesu Cylinderio-Alieju II po
45 Pf. uš Lyteri,
šwiesu Cylinderio-Alieju I po
50 Pf. uš Lyteri,
Mašynū Medziō-Alieju (Womēļē)
po 60 Pf. uš Lyteri,
iškšytq Kēwiū-Alieju po 55 Pf.
uš Lyteri.

Wifū Mašynū Alieji yra nu
Sakū walni, o kadangi ant War-
tojimo tist labay menkay te yra
privalu, tay tošjai Štepimas pi-
gesnis ir geresnis uš wifus fitus
Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilžeje, Aukštojoj Uļc. Nr. 95,
Drogū- bey Parwā-Rupeczište.

Budawoniū- Priewoliems!

Senas Gelškelio Wēžes
wifofioše Šlajuse,
wifugeriauš **Stogo-Wape,**
**Stogo-Ritq, Stogo-
Lakq, Asphalta** (žemēs
Piti), **Walfōš** bey **akme-
niniū Angliū Smalq**
prišulo pigiausēy

Carl Manleitner, Tilžeje.

Čjepat akmenini Straip-
šnei Trepiems, Lašinio (Ly-
taus), Akmenei i. t. t.

Mano Lauženinkuse gu-
lenti **Gruntstufi** nu 51 Murgō
Didumo bey mano **Rufuse** gu-
lenti **Ušū**, nu 5 Murgū Didumo,
ketu aš iš walnōš Waleš pardūti.
Gaspadorus ir **Rašlš**
Jurgis Kimpelis
Lauženinkuse paš naujūš Stubriūs.

Bridelka prie № 33 „Cilzes Keleivio“.

Cilžėje, 19. Augustą.

Iš Lietuvės bey abiejų Prūsų Prowincų.

Cilžėje, 5. Aug. [Kaip Kalinei tur buti ikalbinami] Wofieczei kozną Swetimaji su „Zus“ ikalbina, koftai dabar jau ir tularis Lietuwinišką Saitilus daro. Pagal Padawadyjimą nu 16. Merco 1881 tur wisi Cuktuzės bey su birgeliskosės Garbes Prapuldymu pakorawotiesi Kalinei su „Tu,“ wisi titi Kalinei ale su „Zus“ ikalbinami buti.

— 9. Aug. Dely Jsilauzimo i musą Subzdžs Kalcėjimą isodintasis Wagis Markewicze, kursai aut felia Metū Cuktuzės prasadytas yra ir dar wieng uypelnhta Korawong sulautki turėjo, praėjusioj Kaltyj is Kalcėjimo isfilauze. Jisat burwo wieng gelžni Stieba prie Lango sawo Stubds perpjowes, potam apie Gelfies Stieba wieng Sztriki dwilinfaj apriszes, teip kad Galu to Sztriko zemyn kabėjo, o tada jis nu wiendš Tozės iki Lango ktids zemefuidš Tozės nusileido, perlūpe Kalcėjimo aukstaję Muro Tworą ir pasprudo falin.

— 13. Aug. Pėtnyczioj parfeliawo fizcion wiens su Darżowimis i. k. apkrautas Laimas ir norėjo czion prie Krasio prieti Netoly Krantids ale jis prie wiendš ismestids Jnfaro Kėdės użkluwo ir apwirto. Du Wyrū, furudu Laimė sedėjo, kaip ir Darżowes i Upe ispūle. Wiens nu tā dwiejū Wyrū nusitwėre Jnfaro-Kėdę, antrasis prie apwirtustojjo Laimo pristikbes laiszes, ir teip

abudu nu Sfendimo isfigelbėjo. Laimė buwustofes Darżowes ale kune wifos Wandensj prapūle, tift Germules, furios dar Lapus turėjo, paliko aut Wandens be pluburūjan-cijos. Tudu Wyrū kuriudum ta Rauda priklause, ne menką Jskladą is sito nepalaimingo Atstifitimo tur.

Kagainėj, 12. Aug. Lawonas Szwartnortėj pasimitrusojo Pono Wyszupō Szraderio wafar po Pėtū i Kapus islydėtas tape. 68 tame Mete sawo Amžiaus jis pagal Diwo n'ismierūjamą Rodą ne tift is Tarpo sawo Kamisfikā, bet ir is Parapijōs bey tofės Wieteninkū, kaip ir is Wajnyczrotės Tarpo atstifirtas tape. Po Pėtū Palaidojimo-Szwente ant Bėg. 2 su Pagiedojimu Giesmės: „Kaip-welk aš sawo Amžio Galą“ nu Parapijōs Mofytojū pradėta tape. Po to laise Pons Kunigs Hirš is Budwėczia giley sujudinancze Lawonmifę, turei jis Jodzjus 23. Psalmō: „Wiefpats yra mano Ganytojis“ isfistyręs burwo. Jš Gedėjimo Namū tape potam Lawonas nu Parapijōs Mofytojū i Wajnyczziq nuneftas, Lawono Trukiui sefe Kagainės Kreizo Kunigai bey Landrotš. Labaj pristikmifusioj Wajnyczziq pastambėjo pirma feltos daugbalsines Giesmės, tada Pons Kunigs Laudyns is Jliū, Pons Kunigs Werneris is Jurgacijā bey Pons Sėminarijōs Direkteris Tobias Nabaftininio atgalpasliffustiesis Namisfkiems bey Parapijonams Palinsfminojimo Jodzjus kalbėjo. Pons Kunigs Hammer is Kagainės laise lietuwifkaję Lawonmifę ir

ant Użbaigōs Wardan Wajnyczrotės ir Parapijōs Wieteninkū Jskeliawustiamjam Dėfawong uż tą sawę i Apierq pasidūdanczej Meilę istare, su kure Nabaftininis jā Tarpe burwo dirbės. Trufis, kursai Lawono-Weżimui i Kapus sefe, is daug Tufftancziā pasidare, nės Jmoneš felftofės Pagadōs n'atbodami is arty bey toly fustėjo, jeib sawo mylimaji Dufiā Kupintoji i Kapus palydėtu. Kaip Grabas i Dūbę nuleiftas burwo, laise Pons Kunigs Stein is Smaleninkū Dūbės Mifę ir tada koznas nu atėjusjā Pona Kunigā trumpą Wersmeli użmigustiamjam Prietelui i Dūbę pastly priklause. Nabaftininis yra 41 Metą Urėde burwęs, popirma Kretingoj kaip Precenteris ir Mofytojis, po to kaip antras, o pastiaus kaip pirmasis Kunigs Rusnėj. Rusū Mieste jis kune dwidėsimt Metū Dufiā Kupintojo Urėdą pilnawojo ir prie aukštā bey žemā, bėdnā bey bagotū Parapijonā per sawo Meilę pasliffetanti perjeņnotą Atfiminimą laimėjo. Te ilfifis jo Kaulėlei Pakajuje!

— Pirm neilgo Czėso pasimire fizcion Mofytoje Paulyne Drōse is Kagainės, turi per ilgus Metus fizcion Jėgnonėje burwo dirbūsi; jōs dēkingofes Szuilofes jei labaj puiku is Marmoro taisytą Paminklą, kursai Grozybe Kagainės Kapū yra pastojęs, pasta-tydino. — Bafekėjas Pono Szraderio Wyszupō Urėde Kagainėj ši Syfi ne nu Parapijōs, bet nu karalifkofes Regierungōs bus ftramas.

Jons negaliejo gyws buti.

Wiens sens, ale dar wis kasdien atstifartojas Rusfidawimelis nu Justus Wdser i lietuwifką Kalbq perfatytas nu R.

„Ar Tu Wartā Nafstininkui esi safes, Jonai, kad jis fitą Syfi sawo puse użmigufeses Afis geriaus atwertu ir tus Metus, kurie po nūprofnu Wartojimo Diwo Wardo i Swietą yra isplatinami — aš tūmi Kup-cziā Fraktes Gromatas noriu pajenklinti — ne powifam aflu Budu per Tiesą laikytu?“

„Beje, Pons Karo-Note; ale Jmoneš jut ir tur gywi buti ir pagal pajastamaji Prie-jodi — — —“

„Ney joki „Ale“, mano miels Jmogau, tay aš saw isfifprafau; o dar menkiaus Prie-jodžiū, jey tie ir is Lawo apstempeltūstūj ABC-Knygā butu filę. Aš jū dar daugiaus negaliu fefiti kaip Tiesybės Jfguldymā, o Tu ir pats is Pattrimo jinof, kad tokie Dalylai prie Kamardš Kofundo niekubudn nepri-tinka.“

„Je, aš jut niekū daugiaus nesafau, kaip tift tiek, kad tas Jmogus nu tā fimitą Doleriā, furius jis per Metą gauna, negal gyws buti, o kad jis Afis per placzey atdaro, tay Kupcei sawo Kolytas użdaro.“

„Ar jau wēl wieng Priejodi? Ar ir žina, Jonai, kas Gywafis yra? Gywafis yra, je Gywafis yra toktai, nu to Jmogus gyws yra. Ale kaip? tay yra tikrafis Dalyls. Kunigaisftris gūdzias, kad jis negalys gywu buti, Feldmaršals negal gywu buti, Karo-Kotponis negal gywu buti, Wartū Nafkėjas negal gywu buti, o rasi ir Tu nu tū dēsimt Doleriā, furius aš Law per Metą dādu, negali gywu buti. Tai yra man gers Gywafis, kurs galiausey ant idš Dumōs is-

eina: mes turime Priegawėjies pastoti! Kad aš Law per Wartā Nafstininkū praminiczlau, o toktai jut Law didziausis Weljimas yra, tay Tu jut ir negalētumbei gyws buti.“

„Beje, Pons Karo-Note, ale tada aš jut geresnids Progōs kaip dabar turėczlau, sawo penkis Unus wartoti. Kad aš tada sawo Afis tift wieng Syfi per Dieng teuzdarau, tay aš daug geriaus sfowjūs, kaip kad aš jes prie Jusū Dieng ir Nakti atwiras laifau.“ —

„D tift, Tu man ant Jodzio gali wle-ryti, Tu tift negalēfi gyws buti. Karalus girdėjo Kartą, kad Darżininko-Waifins gūdēs, jis negalys gywu buti. Jis ji po to Darżininkū karalifkofjo Dwaro padare; wienof jis ir dabar negalėjo gyws buti. Jis kaip Sėkretiers i Darżū Kanclijā (Nafstinyczziā) parėjo, dar jis negalėjo gyws buti. Galiausey pastojō jis wryiaufiu Użweizdu wifū Darżū ir Dinkfmybės-Palocziā; o dabar Waldons dumojo, kad jis tikray gyws galēsės buti. Ak ne, Bobs, teip jis Wardu Lawo, laifēs dabar Karėtas ir Kufherius, jis turėjo Pulką Tarnā, cjesnawojo ir fpielawo aukftay, kad jis didzius Lyweriawimus burwo turējēs; o kaip jo Pons ji dabar paklaufe, ar jis gyws galys buti, tay jis sefantlyji Afstiepiną dawē: Af, maloningiaufis Pone, Waldzia prafō fioj Dienoj tiek daug; tiek daug Ap-ftingumo ant reikalingujū Daitis priewalu yra; Jmoneš tą menkof Garbėj telaiso, kurs ne teip aywen, kaip kad jo Stonui pripūla; Moteres yra labaj brangios Lėlēs, o Kudifci, kad aš jus pagal mano Stoną użauginti noriu, prafō tiek daug, kad negalims Daitis, je tikray negalims Daitis yra, Intendantu budams su dum Tufftancziū Doleriā isfēiti. —

Aš noriu su Lawim susilhygti, Jonai, Tu ir Bobs arba rasi ir dar Pons von Bob pastotumbei, kad Tu tift pirma felis Metus Wartū Nafstininkū butumbei burwēs.“

„Tai beje ant Jšbandymo pareitu, Pons Karo-Note. Wienol tay jut per użpėcwie-tyta Tiesybę galime laikyti, kad, jey Wartū Perżturėtojo Pati jūdą Wientelufą gal nēstoti, tay mano busenczejei Paczei kaip Wartū Nafstininkei menklausey Wientelufs is Szilkā pri-pūla.“

„Teipjau ir Bobs dumojo. Ar Tu ale ir rasi žinai, Iq jis safe, kaip jis Cuktuzėj nu sawo Rantōs Darbo misti turėjo? Ar aš ne powifam paiks Jmogus esu burwęs, safe jis, kad aš wifudidziaufius Pailuczjus ir Narus saw per Pawydzjus isfifstiriau! Aš todēl miflyju, mano miels Jonai, kad Wartū Perżturėtojo Pati pūfēs, tay Wartū Nafstininko Pati gana Proto tur turėti, teip aywenti, kad ji su sawo Turtu gal isfēiti. Tu geriausey padaryfi, kad ant Walandōs dar nejanysis. Nēs is Tiesōs, Moteres yra daug Kartū tos, furios Wyrus i Cuktuzę pargabena; o Tu ir fēip tēnay lengwey nu-fakti galētumbei, kad per tankey Afis użda-rytumbei.“

„Af Pons Karo-Note, su tūm dar yra Czėso. Kam Karalus Urėdą dāda, tam dāda jis ir tiek, kad jis ismifiti gal; uż tai rupina Tiesingumas ir Dawabas, o wifuwyr-iaufis Daitis prie to yra jo Padabojimas ant sawēs paties; nēs kas prafā Algā dāda, tas ir prafā Tarną teiur.“

„Dabar ale man ney Jodi toliaus ne-falbēf, aš neb' noriu tokius Jaunyjimus be-girdėti! Lawo Brolis yra Giefnėris i traufia tris Kartus per Rėdēlę Waprus

Mosteicziuse, 5. Aug. Po Mėnesi ilgods Gedrās, kuri irgipat žemjausei Lanfai priegadinga pradėjo pastoti, kadangi Kopucija Dirvos bey Glāsnes del jōs jau labay pawargusios buwo, parėjo wakar Pėtū Laife nu Berkunijōs palhdetas dibis Lytus, kursai umay Darjus, Laušus bey Piewas po Wandeniū pawerte, ant Giliukio ale tikt mentam Ežesui, kadangi isdžiūwusoji Zeme Wandeni greitay susurbe. Lytus kolidōs 1/8 Mylids Platume podraug su Krusa parėjo, kuri nu Sziaurwakarū ant Pėtrycijū linkay traukēs ir ypaczey ant prinokusujū Awijū. bey Miezū Laukū didzj Iškadą padare. Rasytojū sitū Eilū mate Wakare wieną Awijū Laukū, ant kurio menkiausēy ketwirojū Grudū Dalis nu Krusōs ismūsta buwo. Krusa daug Wietose teip storay gulėjo, kad ji dar po keliū Abdynū su Sziaupele i Kruiwā surausama galėjo tapti.

Szatalupėnuse, 11. Aug. Sziczion walnai pastojusei Burgemistrū Wietai yra ikifiol 63 Prissimaldawimai parėjē.

La bgawoj, 10. Aug. Piru keliū Dient wienoj swiezey papjautoj Kiaulėj Mėstintū Sz. siczion Trifnynai atrastū tape. Tay jau ketwirojū Kiaule yra, kuri simet prie to paties Mėstintū kaip trifnynūa israsita tape.

Klaipėdoj, 9. Aug. Kaip Koputes ant musū Nedėlēs Turgaus umay teip labay pabringusios buwo, kad 5 Lpteria Maczius su 40 iki 50 Pf. uzmokamas tape, parėjo Subatōs Wakare wiena dibi Gwejtū Walte su Koputimis ir apstijojo pas teip wadinamajū Gwejtū Wallgumū [netoly Sziporiū Szuilēs] prie Krašto. Weikēy wisur zinoma pastojo, kad cionay 5 Lpteria Maczius tikt 25 Pf. tetastojas ir dabar woš wierytinu Budu

Birėjū Szimtu Szimtai kaip po kokio didzio Dado sustbėgo ir padurmay tū Walczay apstojū, kuri po keliū Abdynū wiso sawo Lodawimo walna pastojo. Roznas, kurs ne su Swolta prie Krašto werjēs, buwo sawo Teisybēy prapuldēs; dibis Dymw yra, kad prie to didzio Susikimimo ne kas i Wandini nuwirto. Szendien Koputes ant Turgaus ale jau daug pigiaus perkamos buwo, butent po 2 Markū uż Szepeli; Wyšnes yra su 10 Pf. uż Lpteri uzmokamos.

— **11. Aug.** Ant kokiū priegadingū Eksperimentū Kartais bespieliūdami pareina, tay neseny ant ne menko Ižgasczjo wieno siczion gywenanczjo Kapteinio Jamylia patirti turėjo. Majoji Dukterikē, nu jōs Draugalkōs paprašyta buwo, kad mažū Akmeneli i wieną Ausi ikfistū ir potam drutay snybštū, tay Akmenelis pro Rosę lautan ispuļsēs. Ta majoji Mergaitē tai Rodai pakluso ir Akmeneli teip toly i Ausi ikfistū, kad jo Attolinimas ney Rudikiui, o ir ney Gimdytojūms nepasiseke. Dabar galimēs Vaimē Gimdytojū mislytis, kaip ir pawadintasis Rieforus po ilgōs Procēs sake, kad wistas nūpdyms esū, kadangi Akmenelis jau iki widūjōs Ausies nūstimes ir aplūk ji Ausies Widus paputēs buwo, teip kad wirštūjōs Ausies Nupjowimas kaip powisam reikalingas pasirode. Kaip nusiminusieji Gimdytojei jau ant to gatawi pasidarg buwo, kad jū mylimasis Rudikis sudarkytas butū, Rieforus sawo Wandymus dar Syki atkartojo ir ant didzio Gimdytojū Dziaugimo Akmens Ižgawimas be Pjowimo galausēy dar tikt pasiseke.

Szwartnortėj, 8. Aug. Su Parkeklamimu Pono Komercienroto Beckerio is Karalauziaus yra naujas Gwastis i Bagaria-

wimo Darbū parėjēs. Penki Bagarai dirb i Sziaurę linkay, keli titi i Pėtus nu Szwartnortēs linkay. Użwakar parėjo su Dampšiepiū „Kondor“, kursai dabar tankej pasi-wėlēja, kadangi Wandū Upēje labay žemay stow, dibis Staitlus Darbininkū musū Bagariawimams. Szale tā Darbininkū parėjo ir gers Staitlus lietuwisfujū Gaspadoriū, kurie kaip pasiturentis Ufininkai ispažystami tape, ant wakar fwestosēs aukštosēs Swodbōs wieno cionay gywenanczjo lietuwisfko Boro.

— **9. Aug.** Szendien anksty trys jaunuos Mergaitēs Jurose besiplaukydamos bewel nūstendusios butū. Dėley tantiojo Wėjo Kreipimo Juros labay sujudusios ir Apaczioj macni Sziowē pasidariusi buwo; del to ir buwo padawadyta, kad Motrifkosēy tikt po dvi turėjo plaukytis. Prie Plaukymo wiens Bors persiklyre ir wienai Mergaitēi prie Wirwēs prisitwērus antroji walnay plaukēs. Umay Jura jei Zeme po Rojomis paplēs ir ji dabar nu Wolū sen- ir tenlink mēliojama buwo. Dwi titi Zinponi ispažino tū Priegadū nubėgo prie Grimstanczjosēs, sugrēbe jē ir istranke laukan, koftai su pacziū Gwasties Priegada nūsdawē. — Jū wiso dabar cionay 741 Swezcijū użsilaike. Szwartnorte dabar kaip Maudymo Wieta wisur pagirta yra pastojusi; nēs Swezei is wisk Dalia Wofietijōs susieina, keli isgipat Raire (Egypso Zemē) yra atkeliawē.

Nu kurbisfosēs Kopōs, 10. Aug. Pagal Kuntraktēs Ižsiderėjimus turėjo Baznyczjōs Budawone Ridoj teip toly buti pagatowyta kad 15. s. M. jau Stogo Sparus butū galima ispatyti parėti; wisk sitie Surofawimai ale n'ispildyti pasliko. Kaip jau Kartū minēta, wiens Waltes Sziporus pas Pilkopius su Budawonēs Priwolimis i Nepalaimū parėjo. Dabar yra pilnas Waltes Lodawimas, is 15000 Plytū pasidaras, pas Ijē nūgrimzdes. Kadangi Plytos is Klein-Muhr pas Altes Upēy pareina, o Wandū Upēje labay sekley sę Wasarū stow, tay is to Budawonēs Ujbaigimas wis toliaus i Igi nūstesa. Pries tokius Atstikimus ale ir geriausis Budawonēs Mistras juk niekū neisteng istaisyti. — Po ilgo Tykumo Nedėbiendēs Wakarū ant Jurtū dibis Szturnas pasilele, teip kad daugiusēji musū Gwejtū Namēy pasilikti turėjo; tūlastis, kurs Wėjo neatbojo, si sudrastytas Zegleis weikēy Ramon sugryjo.

Nu Maskoliū Rubeziaus, 8. Aug. [Brangus Arklys.] Wiens Ufininkis prie Lentū Rubeziaus nusipirko, kaip „Szatalupėnū Ceitunga“ pranesa, Lentuse wieną Arkli uż 60 Doleriū, pirmol dar Ižgabėjimo-ūzdraudimas nu Maskoliū Pusēs atmetas buwo. Preke n'esanti per auksta buwusi, wienof kaip ējo tam Arklio-Birėjū? Pirmol jis Prusū Rubeziū atstieķēs buwo, tape jam tas Arklys nu maskoliskū Urėdininkū atimtas; jis patz su sweika Rugara halin paeiti gawo. Tas Gwolis prie maskoliskosēs Muito-Wyriausybēs uż aukščiausē Prekē pardatas tape, Arklio Birėjas per wieną Knczelininkū tū Arkli atgalpirkdino ir uż jū apie 200 Rubliū uzmokėjo. Teipo tas Arklys jam kokius 570 iki 580 Wk. kastano. Kaip Apturėtojū ale dabar tū wēl atgautaji Gwoli per Rubeziū igabenti bande, tape jis nu prussiskū Urėdininkū suimtas ir jo Arklys pardataē. Dabar jis jū atgalnėbipirko. Kadangi uż tū Gwoli Muitas nebuwo uzmokėtas, tay tam Regilufingamjam hale pasidariujū Rastū ir dar sunke Korawone użdebama bus.

Jis tur taigi Urėdą; o dabar jo Urėdas ji ir ismattinti gal? Tay butū isgaitingas Daktis. Kad Tarnai, kurie wiskas Abdynas Diendōs Laife, o kitas dar ir Nastyje sawo Ponui tarnauja, nu sawo Pono prašo, kad jis jiems pagal tū Stongū, i kuri jis jus istato, gywenti dātu, tay yra jū Prashymas teisingas. Wienof, kad tas Wyrō, kurs jam kas Mėnesi wieną Porū Kurpiū pataiso, tū-jau nu sitū dwylisa Kurpiū gyws nor buti, tay niera isstriwotinas Daktis.

— **Girdėkit, Pons Karo-Rote,** mano buwusykis Pons, wiens Burgemistras teipjau kalbėjo. Nu ko, sake jis pirmnykšicziamjam Prėzidentui, turiu aš, tur tiek dang Notponiū gywi buti? Mes n'esame, kaip tūlastis Bulks Algū gaunancziū Tarnū, prastiemis Pasilaitymams ant Szėrimo padūti. Ak ne, Miestai is senu Szėjū powisam-kitofius Dawadus yra turėjē. Jie isfistra pasiturenczius Wyrus per Burgemistrus ir prašo nu Notponto, kad jis nu jo Stropumo gyws butū. Jie atsilgygina pries jus su Garbēs Ižrodymu bey Meile. Tai yra jū Algū, wieną Metū kaip litū, ir geriausoji Alga kojnam wertingam Wyrui. Dibiejū Bonai yra negerai padare, kad jie wisieims prastiesniešiemis Pasilaitymams wienat Algū gaunanczius Tarnus yra pristiēmē, kurie wisk gūdzias, kad jie negalentiš gywi buti ir nezinantiš, kaip jiems reikia gywais buti. — Ant Walandōs jiems sitie Tarnai Naudū ant Naudōs esantiš sugabėnē, ale galiausēy jie ir wēl Naudū po Naudōs halin paimantiš, ir Pons ne daugiaus turys, kaip jis kad pirma esās turėjēs. Jiems ale toktai niekū n'isfadyja, kadangi jie Kartais flefczianšius Zmonēs per sawo Tarnus prissimantiš ir tada sawo Tarnus per wisus kitus isfelantiš, o tūs, kurie tikt

Meilę bey Zegnong sawo Draugmiesczionū teturentis, per Mierū nustumantiš. Musū Birgelū Rotoj tiera wienat garbingi ir pasiturentis Wyrū prie Urėdū prileidziami. Tarnū Szlūzbos yra kaip tokios Nastoš isjuramos, kurs kojnas pagal sawo Dawadū ant sawēs drauge tur użsiminti. Niek Algōs negauna. Algōs-Dawimas prigul apatinieš Tarnams, kurie ney jokidōs Dalies prie musū Garbēs neur. O apatinis Tarnus, ypaczey apatini Bogtū bey Wartū Perziurėtojū mes tikt ant menkōs Algōs testatome, jeib sitie Zmonēs ne per daug Szėjo ant Misyhnešimo turētū, bet prie Rastmo, Werpimo bey Dirbimo użmirštū, kaip labay jie Birgelus kirpti galētū, kad jie dabotingiausēy Wiskū perjēkfo ir Maggelus prie Razzo padaryti norētū. Jey tokie Zmonēs tiek daug Algōs turētū, kad jie is to misti galētū, tay jie pateikaujancziēs Szponais pastotu ir ne uż Wiskū Gerg, bet tikt uż sawo pacziū Kolhtū terupintūs. Teip sake mano pirmnykšicziš Pons Burgemistras, pasimirusamjam Prėzidentui. O aš nu ano Sykio wisuczēs weljyiaus pasiturencziū Wyrū buti, tay yra tikra Tiesa.

— **Ar Tawo Miše ant Galo yra Jonai?** Na, tay eik ir sasyk Wartū Rastininkui, kad Karalus ji sawo Malonēje is Szlūzbōs atstate ir Tawē i jo Wietū istatydino . . . .

Kas buwo palaimingėnis uż Joną? Jis pastojo Wartū Rastininkū ir negalėjo gyws buti. Jis apšizanyjos su Ziuponēs Karo-Rotēnēs Kamarōs Jumprawa ir dar negalėjo gyws buti. Jis kasdien Alis du Kartū uż-dare, ir tikt negalėjo wisus tūs Szilkū Mentelulus, kurius jo Pati pirko, uzmokėti. Ji apgawo sawo Wyrū ir to n'atbojant ir jū tikt negalėjo gywa buti. Judu abudu i Cuktužē parėjo. Dabar judu galėjo gywu buti.